

Decretum pro eorumdem stabilitate.

Cum solitis clausulis preces Privilegium confirmantibus.

Calisti PP. subscriptio.

Dat. die 29. Martii anno Domini 1121. Pontif. anno III.

Ex Mandis Metropolitani Sa. Magrensis.

In predicto urberbergh Ecclesia constructa.

Sedis Apost. patrocinio communitur.

Perpetua quiete in bonis omnibus fruatur.

tere; Guardia cum Ecclesiis & villis ad predictum Monasterium pertinentibus. Quicumque praterea in futurum concessione Pontificum, liberalitate Principum, oblatione fidelium, vel aliis iustis modis poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus & integra conserventur. Decernimus ergo, ut nulli omnino Episcopo vel Comiti, aut prorsus alicui hominum, facultas sit prefatum Monasterium temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuire, vel temerariis vexationibus fatigare, aut ei aliquas exactiones imponere; sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum sustentatione & gubernatione concessa sunt, usibus profutura. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona, hanc nostre constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore & Sanguine Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco iusta servantibus sit pax D. N. J. C. quatenus & hic fructum bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen.

Scriptum per manum Gervasii Scriinarii Regionarii, & Notarii sacri Palatii. EGO CALIXTUS Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Datum Laterani per manum Chrysoconi S. R. E. Diaconi Cardinalis, ac Bibliothecarii, quarto Kalendas Aprilis, Indictione XIV. Incarnationis Dominicae anno MCXXI. Pontificatus autem Domini Calixti Secundi Papae anno III.

XVI.

Facultas Ottoni de Castro Iringi edificandae Ecclesiae, & construendi Monasterii sub certis conditionibus.

Calixtus Episcopus Servus Servorum Dei, nobili & illustri viro Ottoni de Castro Iringi, salutem & Apostolicam benedictionem.

Devotionem tuam spectavimus, quia praedium tuum Puribergh, ubi Ecclesiam in honorem Apostolorum Petri & Pauli edificare desideras, in qua videlicet regulares fratres in omnipotentis Dei servitio communiter confitentur, B. Petro, ejusque Romanae Ecclesiae obtulisti. Eandem itaque oblationem nos ad honorem Dei, & salutem animae tuae suscipientes, locum ipsum B. Petri patrocinio communimus. Statuimus enim, ut nullus eum occupare, nullus ibi assultus facere, vel molestias ausu temerario audeat irrogare; sed omnia, quae vel a te jam collata sunt, vel in futurum de suo jure a quibusque fidelibus conferentur, quaeque integra sub Apostolicae Sedis unimine conserventur: Ita tamen, ut exinde pro censu singulis quadriennariis alba cum amicis suis Lateranensi Basilicae B. Laurentii persolvatur. Statuimus etiam, ut deinceps,

neque tibi, neque alicui heredum tuorum, facultas sit se in praedicti loci advocatiam ingere; sed juxta fratrum electionem & liberam voluntatem advocatus, ibi per Dei gratiam statuatur: Idipsum & de praelato loci decernimus observandum. Si quis autem huic nostrae constitutioni temere, quod absit, contraire tentaverit, honoris & officii sui periculum patiat, aut excommunicationis ultione plectatur, nisi praesumptionem suam digna satisfactione correxerit; Qui vero locum ipsum, & fratres in eo Domino servientes juvare, suisque rebus honorare curaverint, omnipotentis Dei, & Apostolorum ejus Petri & Pauli benedictionem & gratiam, & peccatorum suorum veniam consequantur. Amen.

EGO CALIXTUS Catholicae Ecclesiae Episcopus collaudans confirmavi hanc litteram: Per manum Chrysoconi S. R. E. Diaconi Cardinalis ac Bibliothecarii, III. Kal. Aprilis Indict. XIX. Incarn. Dominicae anno MCXXI. Pontificatus autem Domini Calixti II. Papae, anno III.

XVII.

Monasterii Trenorcienfis Privilegium exemptionis ab omni seculari potestate, & episcopali jurisdictione.

Calixtus Episcopus Servus Servorum Dei, dilecto filio Franconi Trenorcienfi Abbati, ejusque successoribus regulariter substituendis, in perpetuum.

Venerabilia & Deo dicata loca tanto enixius juvare nos convenit, & favore, quanto specialius eorum nobis cura & sollicitudo divina dispositione cognoscitur imminere. Propter quod (carissime in Christo filii Franco Abbas) petitioni tuae aures nostras affectu benignitatis debite inclinamus. Et quoniam Trenorciense Monasterium singulariter ad beati Petri, cuius juris est, spectat custodiam, & quae nunc habetur Ecclesia, nostris per Dei gratiam manibus consecrata est, locum eundem singulari Apostolicae Sedis patrocinio communimus. Praesentis igitur decreti auctoritate statuimus, ut nulli deinceps Episcoporum facultas sit, pro Altaribus & Ecclesiis, sive decimis, vel etiam omnibus, ad haec rite pertinentibus, quae ante interdicta antecessoris nostri sanctae memoriae Urbani Papae, vobis cognita, possedistis, seu post Episcoporum concessione adquisistis, gravamen aliquod irrogare; sed sicut eorum permissione quaedam ex integro habuistis, ita & in futurum perenniter habeatis. Ipsarum quoque, quas nunc habetis Ecclesiarum decimas, quae a laicis obtinentur, si eorum potestati subtrahere vestrae religionis reverentia potuerit, ad vestram & pauperum sustentationem vobis liceat possidere. Quaecumque praterea in futurum, largiente Domino, iuste poteritis adipisci, firma vobis vestrique successoribus & illibata permanent. Ad haec adjicimus, ut idem locus, in quo beati Valeriani Martyris, & sancti Filiberti Confessoris corpora requiescunt, ab omni iugo secularis potestatis liber in posterum conservetur: Nec Episcopo liceat cuiuscumque dioecesis, eundem locum excommunicationis

Et libertate eligendi Advocatum, & Praelatum.

Solitis clausulis.

Calisti PP. subscriptio.

Dat. die 30. Martii anno Domini 1121. Pontif. anno III.

Ex Chiffet. biff. Trenorc.

Exordium.

Ecclesia Trenorc. a Calisto PP. consecrata, patrocinio Sedis Apostolicae communitur. Liberatque ab omni decimarum vel aliorum oneris solutione declaratur.

Principue vero Ecclesiae S. Valeriani, quae ab omni laicali iugo. Et Episcopali jurisdictione eximitur.

Cum solitis clausulis.

Calisti PP. subscriptio.

Dat. die 18. Maii anno Domini 1122. Pont. an. 1117.

Ibid.

Privilegium maternitatis Ecclesiae S. Stephani a Paschali PP. per obreptionem concessum.

Rationes ex utraque parte Capitulum allatae.

Res a Calisto, qui Legationis ianone fungetur in Gallis, examinata.

tionis vel absolutionis vel cuiuslibet dispositionis occasione perturbare: aut cruces seu quaslibet exactiones novas burgo & ceteris Monasterii possessionibus irrogare. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona, hanc nostrae constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & a sacratissimo Corpore & Sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtae ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem Teatinae Ecclesiae iura servantibus sit pax D. N. J. C. quatenus & fructum hic bonae actionis percipiant, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen.

Symbolum Pontificis.

FIRMAMENTUM EST DOMINUS TIMENTIBUS EUM.

EGO CALIXTUS Catholicae Ecclesiae Episcopus subscripsi. Datum Albae per manum Chrysoconi sanctae Romanae Ecclesiae Diaconi Cardinalis ac Bibliothecarii, XV. Kalendas Junii. Indictione XIII. Incarnationis Dominicae anno MCXXI. Pontificatus Domini Calixti Papae anno tertio.

XVIII.

Privilegium Maternitatis Ecclesiae S. Joannis, quo sententia in Concilio Trenorcienfi lata confirmatur.

Calixtus Episcopus, Servus Servorum Dei, venerabili fratri Anserico Manasse Decano, Stephano Archidiacono, Stephano Thesaurario, Hugoni Archidiacono, & ceteris Bisuntinae Ecclesiae B. Joannis Apostoli & Evangelistae Canonici, salutem & apostolicam benedictionem.

Decessorum statuta sicut legitima & iusta, debet etiam male facta salubri provisione corrigere. Ea propter nos surreptionem illam, quae Domino praedecessori nostro sanctae memoriae Paschali Papae a Clericis S. Stephani de Maternitatis iudicio facta est, ad veritatis & iustitiae curavimus ordinem revocare. Inter vos enim, & Canonicos S. Stephani, super Episcopali cathedra, & ecclesiastica maternitate, longo jam fuerat tempore agitata discordia. Siquidem Canonici S. Stephani, Ecclesiam suam matricem antiquitus extitisse, sed propter eius destructionem Episcopos ad beati Joannis Ecclesiam fecerunt, prout poterant, allegabant. E contra vos Ecclesiam vestram per longa temporum spatia Episcopalem Sedem sine interruptione legitima possedisse, scriptorum memoria, & veterum virorum attestacionibus firmabatis. Haec profecto discordia cum ad praedicti Domini nostri audientiam pervenisset, nostro eam commisi examini finiendam, eo quod ipsius vices illis in partibus gereremus: ita videlicet, ut si Canonici S. Stephani quinque idoneis probare testibus possent, quod post redintegrationem Ecclesiae

Bull. Rom. Tom. II.

suae, infra annos triginta super querela hac questionem fecissent, per quam illorum videretur interrupta retentio, scilicet vel ante Antistitem suum, vel ante Romanam Legatum Ecclesiae in communi audientia hac probatione perfecta, privilegia eorum jus proprium obtinerent, & episcopali Sedes apud B. Stephani Ecclesiam haberetur: alioquin vos a querela hac liberi maneretis, & Episcopalem Sedem, sicut prius, teneretis. Eandem quoque ipsius negotii decisionem usque ad tunc proximam B. Mariae Assumptionem idem Dominus a nobis perfici, consummarique praecipit. Nos ejus obediens mandatis, adhibitis fratribus nostris, & Coepiscopis, Gruceranno Lugdunensi, Hugone Gratianopolitano, Leodegario Vivariensi, Berardo Maticonensi, Stephano Eduensi, Galtero Cabilonensi, Gauceranno Lingonensi, Pontione Bellicensi, Guidone Gebennensi, Gulino Sedunensi, & Pontio Abbate Cluniacensi, & decem & septem Abbatibus, atque aliis religiosi viris, apud Treuroriam utramque partem convenimus. Ubi cum pars vestra iustitiae suae allegationes ostenderet, nos probationis executionem, a praedicto Domino constitutam, a sancti Stephani Canonici requisivimus: qui vix tandem testes aliquot, non tamen idoneos, produxerunt. Alius enim pro commisso perjurio sive turpi nativitate, alius pro sacrilegio, alius pro pretii conductione, & alius pro excommunicatione, qua diu alligatus fuerat, reprobatus est. Sic praefati beati Stephani Canonici, jam suae partis causam defendere non valentes, a probatione proposita in conspectu omnium defecerunt. Tunc ex communi fratrum iudicio definitum est, vestram beati Joannis Ecclesiam debere maternitatis praerogativam in perpetuum obtinere. Unde nos una cum eis, eandem vestram Ecclesiam ex tunc a querela illa liberam fore decrevimus, Episcopalem in ea Sedem permanentem irrefragabiliter statuimus. Auctoritate insuper apostolica, in cuius vocati partes sollicitudinis fueramus, sub anathematis obligatione praecipimus, ut nullus eam ulterius clericus, sive laicus inde inquietare, aut inquietanti favorem premeret ministrare. Hac promulgata ex communi deliberatione sententia, Canonici sancti Stephani ad nos secretius accesserunt, ut constituendae inter vos & illos pacis diem praefigeremus, suppliciter postulantes. In quorum verbis nos nihil prorsus versutiae opinantes, supplicationi eorumdem annuimus, & diem eis, ut postulaverant, constituimus. Mox ipsi a nobis, fraudis into consilio, discedentes, ut ex fratribus suis Petrum scilicet de Moneta, ad praedictum Praedecessorem nostrum furtim, & nobis, nihil omnino tale opinantibus, direxerunt. Is postquam curiae se praesentavit, multa ferens, & nonnulla confingens mendacia, inter cetera suggerere Domino ausus est, nos de praedicto negotio nihil fecisse, neque in ejus executionem obedire mandato Sedis voluisse. In haec signimenta discedens, & rursus ad curiam rediens, reliquos secum deceptores adduxit: congregatisque eis, discussio quasi a principio facta est. Novissime quaedam illarum personarum, quae tam celebri, ut praedictum est, iudicio reprobatae fuerant, immo & aliae nequaquam idoneae, ad praefatam probationem admittae sunt. Duo ex clericis nostris, quos pro jam dicti confirmatione iudicii mite-

Sententia de super lata qua maternitas Ecclesiae S. Joannis adjudicata.

Canonici S. Stephani, obtenta fraudolenter dilacione.

Paschalem PP. adeque.

Sparsisque per Urbem signentis.